

Bibliotekaren

2017 9

Brukeropplæring

Ny i BF-ledelsen

Skolebibliotek

Medlemskriterier

Bibliotekledelse

Utstillingsprosjekt

Innhold

Lederen har ordet	side	3
Utstillingsprosjekt på Tromsø bibliotek	side	4
- "Lån en bibliotekar med hjem" fungerte knirkefritt i vår ende	side	5

Lån en bibliotekar med hjem

Bibliotekarene ved Høgskolen i Østfold ønsket å teste ut tjenesten "Lån en bibliotekar" via Skype og Adobe Connect, for studenter og ansatte utenfor campus.

6

Hvordan skolebibliotek kom inn i fylkeskommunens strategiplan

2016: Rykter om at bibliotekarstillinger på videregående skoler var i fare i Rogaland. 2017: Faren over. Kathrin Luneborg Kvilstad forteller historien.

8

Ny statsmann i BF's ledelse

Glenn Karlsen Svaan Bjerkenes er bibliotekar, småbarnspappa, leder NBF-spesialgruppa Fjernlån og Referanse, er BF-tillitsvalgt på UiO, og nå også ny i BF's forbundsstyre.

12

Å gå foran som et godt eksempel	side	16
Felles krav til regjeringen fra en samlet fagbevegelse	side	19
Både Oslo BF og Hordaland BF foreslår endring i medlemskriteriene	side	20
BFs innspill til utdannings- og forskningskomitéen om statsbudsjettet for 2018	side	22
BFs innspill til familie- og kulturkomitéen om statsbudsjettet for 2018	side	23
Dypdykk i beretninga	side	24
Godtgjøring for forhandling på "feil" arbeidsplass	side	25
Meld inn ny lønn!	side	25
Ta kontakt med ditt eget forsikringskontor	side	28
Redaktørens spalte: Et tydelig målprogram?	side	32

Bibliotekaren

ISSN 0804-4147 / ISSN 1503-836X (online)

Bibliotekaren er Bibliotekarforbundets tidsskrift og utkommer med 10 nummer i året.

Ansvarlig redaktør

Erling Bergan

Redaksjonens adresse

Runnen 4, 6812 FØRDE
Telefon: 91 31 80 01
Epost: erling.bergan@bibforb.no

Abonnement

Kr. 290 pr. år betales til BFs konto 6039.05.64093. Merk innbetalingen *Abonnement*. Henvendelser om abonnement rettes til BFs sekretariat: bf@bibforb.no eller tlf. 48 02 09 00.

Annonsepriser:

1/8 side	kr.	1200
1/4 side	kr.	2000
1/2 side	kr.	3000
1/1 side	kr.	4500

Stillingsannonser:

1/8 side	kr.	800
1/4 side	kr.	1400
1/2 side	kr.	2000
1/1 side	kr.	3000

Mva. kommer i tillegg.

Det kan gis rabatt ved samlet bestilling av flere annonser. Alle henvendelser om annonser rettes til redaksjonen. (se over)

Utgivelsesplan 2017

Nr.	Deadline:	Hos medl.:
1	21. desember	11. januar
2	25. januar	8. februar
3	22. februar	7. mars
4	22. mars	5. april
5	3. mai	18. mai
6	7. juni	21. juni
7	23. august	6. september
8	27. september	11. oktober
9	25. oktober	8. november
10	29. november	13. desember

Trykk:

Merkur Grafisk AS, Oslo

Forsiden

Foto: Kjell Erik Johnsen, Roswitha Skare, Buskerud fylkesbibliotek, Erling Bergan, Colourbox.

Ansvar

Utsignerte artikler står for redaktørens regning.

Lederen har ordet

Bibliotekarforbundet mener det fremlagte statsbudsjettet for 2018 er skuffende for bibliotekvirksomheten i Norge, selv om det er enkelte lyspunkter. Heller ikke i år hadde regjeringen funnet plass til en bibliotekmilliard i statsbudsjett. Egentlig er det ingen overraskelse. Dagens regjering har sagt klart ifra at de ønsker minst mulig øremerking av bevilgningene i statsbudsjettet siden de er redd det vil svekke det lokale selvstyret.

Kulturminister Linda Hofstad Helleland talte på Nasjonalbibliotekets lederkonferanse i oktober. Da gjentok hun regjeringens standpunkt: Øremerking vil føre til at de lokale båndene til folkebibliotekene svekkes. Hun forberedte sektoren på økonomisk trangere tider. Hun pekte på at bibliotekene også i fremtiden skal fylle en viktig rolle og være en uunnværlig samfunns- og kunnskapsinstitusjon. Morgendagens bibliotek skal fortsette å være møteplass og lavterskeltilbud som alle kan oppsøke gratis og uten krav uansett bakgrunn og ståsted.

I Sverige er ikke regjeringen redd for øremerking. De har sett at en nasjonalt

må ta grep for å kunne sikre en satsning i hele landet. Den svenske regjeringen meldte tidligere i høst at de bevilger 250 millioner kroner årlig i tre år «för att öka utbudet och tillgängligheten till biblioteksverksamhet i hela landet».

Som sagt ønsker ikke den norske regjering øremerking fordi de frykter at det vil redusere friheten til kommunene. Selv mener jeg øremerkede midler i en tidsavgrenset periode ikke betyr at staten skal ta over bibliotekene eller at den kommunale forankringen blir forringet. Øremerking til bibliotekene ville gitt sektoren et tiltrengt løft etter år med systematisk underbudsjettering slik Enger-utvalget påpekte i 2014.

Politikerne på Stortinget bruker øremerking i noen saker hvis politikerne mener formålet er viktig nok. Økt lærertetthet og etterutdanning av lærerne har fått øremerkede midler. Folkebibliotek blir ikke sett på som viktig av politikerne på Stortinget. Dermed satses det ikke fra nasjonalt hold. Flere steder blir bibliotekene en salderingspost lokalt og offer for dårlig kommuneøkonomi.

For å hindre at bibliotekene forvirrer er det viktig at BF arbeider for å synliggjøre viktigheten av skole-, fag-, forsknings- og folkebibliotekene, som kultur-, kunnskaps- og utdanningsinstitusjoner.

BFs tillitsvalgte har en viktig årlig høstøvelse: hindre kutt i bibliotek tjenestene. Når budsjettene legges fram bør de tillitsvalgte være klare til å protestere mot kutt slik at biblioteket ikke blir offer for trang økonomi. Hvis bibliotekene også i fremtiden skal være en uavhengig møteplass, og en arena for offentlig samtale og debatt må BF jobbe for de beste betingelsene både lokalt, regionalt og nasjonalt for alle landets bibliotek.

I nesten 3 år har jeg vært leder i Bibliotekarforbundet. Noe av det siste jeg skal gjøre før landsmøte i november er å delta på høringene på Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet. BF vil da blant annet peke på to ting: Det første er at effektiviseringskuttet på 0,5% i statlig sektor må reverseres. Ytterligere kutt i denne sektoren vil ikke føre til effektivisering, men ramme kvaliteten på tjenesten. Det andre er at det er viktig å sikre god språk-, lese- og skriveopplæring for alle, og BF er positiv til at tilskuddsordningen som er etablert gjennom Språkløyper – nasjonal strategi for språk, lesing og skriving utvides. Men BF mener ordningen bør økes med 10 millioner for å sikre at lesestimulerings tiltakene når flest mulig når ordningen utvides til at også skole- og folkebibliotek kan søke tilskudd.

Vervet som forbundsleder har vært interessant, lærerikt og spennende. Jeg har likt å jobbe for å bedre betingelsene for bibliotekarer og bibliotekene de jobber i. Takk for tilliten!

*Margunn Haugland
Forbundsleder*

Utstillingsprosjekt på Tromsø bibliotek

Tekst & foto:

Professor Roswitha Skare,
Institutt for språk og kultur, UiT Norges arktiske universitet

Bibliotekene etterlyser personer med formidlingskompetanse. Det har utdanningen i Tromsø tatt på alvor ved å opprette et emne med tittelen "Bibliotek og formidling". Emnet er på 10 studiepoeng og tar utgangspunkt i folkebiblioteklovens paragraf 1 med fokus på aktiv formidling, aktualitet, allsidighet og kvalitet. Studentene har en rekke forelesninger som fokuserer på teoretiske forutsetninger og som diskuterer spørsmål knyttet til kvalitet, hva som er formidling, hvordan man formidler og ikke minst, om og hvordan det er mulig å nå ut til flest mulig potensielle bibliotekbrukere. I tillegg har studentene en rekke praktiske øvelser der de formidler forskjellige dokumenter for hverandre.

Til tross for disse praktiske øvelsene, blir mye av det vi gjør en slags tørrsvømming. Studentene formidler for hverandre eller er til stedet på formidlingsarrangement på sine lokale folkebibliotek. Nytt av året er derfor at studentene lager egne utstillinger på Tromsø bibliotek. I flere uker har de planlagt, samlet

og bestilt inn relevant materiale, tegnet, klippet ut og i det hele tatt fått utløp for sin kreativitet. Hele biblioteket er nå fylt med utstillinger for barn og ungdom og for voksne; temaene spenner fra verdensrommet til Halloween, grøss, flyhistorie og droner. Fantasien og skapergleden har vært stort, og studentene selv fremhever at de liker å få prøve seg ute i praksis, samtidig som de får frie tøyler til å bestemme det meste selv. Studentene var derfor også ansvarlig for den offisielle åpningen der de forskjellige gruppene presenterte sine utstillinger og fortalte litt om hva som skjedde i prosessen. Taler ble holdt, snorer klippet og en enkel servering sto klar for publikum.

Resultatet har blitt noen flotte utstillinger til barne- og ungdomsavdelingen og til voksenavdelinga. Utstillingene skal stå til slutten av oktober. Både de ansatte på Tromsø bibliotek, undervisere på emnet og ikke minst studentene har lært mye i denne prosessen. I tillegg har det vært veldig sosialt, og studentene har blitt kjent med hverandre på litt andre og nye måter enn i den tradisjonelle undervisningen med gruppearbeid. Vi håper derfor at vi også i årene fremover kan fortsette de gode samarbeid med Tromsø bibliotek, der vi slipper studentene til i det virkelige livet! ■

Studenter fra "Bibliotek og formidling"-emnet ved UiT Norges arktiske universitet i gang med å lage utstilling på Tromsø bibliotek.

- Fungerte knirkefritt i vår ende

Hvorfor tilby tjenesten "Lån en bibliotekar" bare på studiestedene, hvorfor ikke også for ansatte og studenter som ikke er på campus? Spesialbibliotekar Kjell Erik Johnsen skriver om en slik tjeneste ved Høgskolen i Østfold på neste side. Vi har bedt ham svare på noen spørsmål om prosjektet.

Tekst & foto:
Erling Bergan

- Hvordan fikk dere ideen til "Lån en bibliotekar med hjem"?

- På et kurs om pedagogisk bruk av digitale verktøy her på Høgskolen i Østfold. Da det ble snakk om deling av skjerm slo idéen ned i hodet mitt som et lyn.

- Vet du om andre høgskoler eller universitet som gjør noe tilsvarende?

- Så langt jeg vet har bibliotekene ved Høgskolen i Sørøst-Norge og Handelshøgskolen BI et lignende tilbud hvor de bruker programvare som tar over brukerens PC. Ellers har Malmö Högskola et tilsvarende tilbud med Skype.

- Hvorfor tror du at antallet som benyttet seg av tilbudet i prøveperioden ble lavere enn dere hadde sett for dere?

- Teknologien kan kanskje være en terskel for noen? Dessuten er nok mange

nett- og deltidsstudenter på jobb på dagtid. Kanskje noen kvier seg for å foreta video-samtaler med folk de ikke kjenner fra før?

- Hadde dere tekniske problemer med Skype eller Adobe Connect?

- Det har fungert knirkefritt i vår ende så langt. Det var en student som hadde litt trøbbel med lydinnstillingene, men vi fikk gjennomført veiledningen senere da hun hadde fått orden på PC'en sin.

- Var det brukeren eller dere som valgte hvilke av disse to som ble brukt?

- Brukeren.

- Hvilken av de to fungerte best til deres formål?

- Begge har egentlig fungert bra.

- Var temaene brukerne trengte hjelp til som forventet?

- Ja, det var det vanlige med litteratursøk og referansehandtering

- Regner du med kraftig økning i bruken av tjenesten nå som den blir fast?

- Nei, vi har egentlig ikke noen grunn til å tro på noen kraftig økning. Men vi tror

og håper at bruken vil øke etter hvert som studenter og ansatte får øynene opp for tjenesten.

- Konkurrerer "Lån en bibliotekar med hjem" med innomhus-tjenesten "Lån en bibliotekar" eller når dere nye brukere med dette tilbudet?

- Nei, vi når nye brukere som studerer på nett eller på deltid.

- Hvordan vil dere reklamere for dette som fast tilbud?

- På samme måte som under prøveperioden. På samlinger, sosiale medier, LMS og i biblioteket.

- Anbefaler du andre høgskoler å tilby dette hos seg også?

- Det får de ta stilling til ut i fra sin situasjon, men vi er i alle fall veldig fornøyde med å kunne tilby Lån en bibliotekar også for de som sjeldent eller aldri kommer til studiestedene. Vi har fått utelukkende positive tilbakemeldinger fra de som har møtt oss på denne måten. ■

- Biblioteket ved Høgskolen i Østfold tilbyr nå "hjemlån" av bibliotekarer til studenter og ansatte utenfor campus.
- De bruker verktøyene Skype og Adobe Connect til denne tjenesten.
- Brukerne er fornøyd, men de er ikke mange.

Et prøveprosjekt på biblioteket ved Høgskolen i Østfold:

Lån en bibliotekar med hjem!

I fjor skrev spesialbibliotekarene Kjell Erik Johnsen og Grete Gluppe om "Lån en bibliotekar"-tjenesten de har ved Høgskolen i Østfold og hva de fant da de undersøkte bestillingene på dette tilbudet. Nå har de tatt tjenesten et skritt videre. Her forteller Kjell Erik om erfaringene med å tilby studenter og ansatte "hjemlån" av bibliotekarer.

Tekst & foto:

Spesialbibliotekar Kjell Erik Johnsen,
Høgskolen i Østfold

Prøveprosjektet ble utført i perioden august 2016 til juni 2017. Prosjektgruppen besto av Heidi Synnøve Bodal, Torunn Skofsrud Boger og Siri Anne Pihlstrøm, i tillegg til undertegnede som ledet gruppen.

Lån en bibliotekar via Skype og Adobe Connect

Lån en bibliotekar er en populær tjeneste ved Høgskolen i Østfold. Den gir den enkelte student og ansatt mulighet til å avtale tid til individuell veiledning med en av bibliotekarene. Imidlertid kreves det at brukeren møter opp fysisk i biblioteket.

Vi ønsket å teste ut hvordan det ville fungere å tilby tjenesten via Skype og Adobe Connect. Disse verktøyene gjør det mulig for bibliotekaren å dele sin skjerm og vise hvordan man søker etter litteratur og håndterer referanseteknikk. På denne måten kan studenter og ansatte som arbeider hjemme eller på reise benytte seg av Lån en bibliotekar.

Synliggjøring

Vi startet med å henvende oss kun til nett- og deltidsstudenter. Dels fordi vi tenkte at tilbudet først og fremst ville være interessant for denne studentgruppen og dels fordi vi ønsket å gå litt forsiktig ut. Men siden vi ikke fikk så mange bestillinger henvendte vi oss etter hvert til alle studenter og ansatte på begge studiestedene (Fredrikstad og Halden).

Synliggjøringen ble gjort på flere måter: informasjon på oppstartsamlinger, tekst og video i Fronter, Facebook og Instagram, Høgskoleavisa, epost og oppslag i biblioteket.

Tabell over gjennomførte veiledninger:

Dato	Varighet	Studie	Tema	Verktøy
19.09.16	25 min	Spansk årsstudium	Oria, Academic Search Premier, tilgang hjemmefra	Adobe Connect
25.01.17	15 min	Faglig ansatt	Sletting av bibliotek i EndNote	Skype for business
03.02.17	20 min	Mooc student (IKT)	Opphavsrett, fri bruk, creative commons	Skype
14.02.17	25 min	Master i fremmedspråk i skolen	Oria, Academic Search Premier, VPN	Skype
14.03.17	20 min	Engelsk for lærere	ERIC, ASP, tilgang hjemmefra, Referanseteknikk.	Skype
07.06.17	15 min	Master i fremmedspråk i skolen	Referanseteknikk, MLA	Adobe Connect

Tabellen over viser at vi gjennomførte seks veiledninger via Skype og Adobe Connect i prosjektperioden - én ansatt og fem studenter. Alle studentene gikk på enten nett- eller deltidsstudier. I tillegg fikk vi to bestillinger til, men disse studentene ble av ulike årsaker hjulpet per epost og ved fysisk oppmøte i biblioteket.

Konklusjon

Antallet er lavere enn vi hadde sett for oss, men alle som fikk veiledning på denne måten uttrykte at de var veldig fornøyd. Dermed har vi nå Lån en bibliotekar via Skype og Adobe Connect som en del av det ordinære tilbudet. Kanskje vil flere benytte seg av tilbudet når det blir mer kjent? ■

Prosjektgruppen som tilbyr "hjemlån" av bibliotekarer ved Høgskolen i Østfold. Fra venstre Siri Anne Pihlstrøm, Heidi Synnøve Bodal, Torunn Skofsrud Boger og Kjell Erik Johnsen.

Kathrin Luneborg Kvilstad er hovedtillitsvalgt i Rogaland fylkeskommune. I mai 2016 fikk hun høre rykter om mulige kutt i bibliotekarstillinger på videregående skoler. Her forteller hun om et vellykket stykke politisk arbeid for å kontre dette. Kathrin er kandidat til forbundsstyret under BFs landsmøte i november.

Politisk arbeid ga resultater i Rogaland

Hvordan skolebibliotek kom inn i fylkeskommunens strategiplan

2016: Rykter om at bibliotekarstillinger på videregående skoler var i fare i Rogaland. 2017: Faren over. Ingen BF-medlemmer har blitt overtallige. Hva skjedde i det mellomliggende året? Les og lær av Kathrin Luneborg Kvilstad. For her er gode eksempler på hvordan komme i inngrep med planarbeid.

Tekst:
Kathrin Luneborg Kvilstad
Skolebibliotekar
Jättå videregående skole

Mai 2016 fikk jeg som fylkeshovedtillitsvalgt i Rogaland fylkeskommune høre rykter via pålitelige kilder om at bibliotekarstillinger på videregående skoler var i fare. Forbundet sentralt ble informert, men de kunne ikke gjøre noe før eventuelle drøftinger om overtallighet kom på bordet. Så nå var gode råd dyre. Klubbstyret og jeg brukte tid på å finne ut hvordan vi skulle gå frem. I fylkeskommunen er Bibliotekarforbundet et lite forbund, og hvis vi skulle oppnå noe trengte jeg hjelp.

Støtte fra andre forbund

Jeg valgte å ta kontakt med de største fagforeningene i fylket for å høre om de ville være med og støtte bibliotekarene. Utdanningsforbundet, Lektorlaget og Fagforbundet var alle sammen villige til å støtte oss. Vi skrev brev til opplæringsavdelingen og satte i gang en prosess for å hindre at noe skjedde med

bibliotekarstillingene. Vi fikk også støtte fra andre forbund, men disse tre har vært de viktigste.

Samtidig valgte jeg å rådføre meg med en politiker i nettverket mitt, om hvordan jeg kunne jobbe strategisk for å redde stillinger. Rådene jeg fikk var følgende: Sett i gang arbeidet med å få skrevet en strategiplan for skolebibliotekene. Få skolebibliotek inn i elevundersøkelsen. Få skolebibliotek inn i Kvalitetsmeldingen som er skolenes styringsdokument. Samarbeid med de andre fagforeningene.

Skolebibliotek og ikt

Jeg valgte å kontakte en av de ansatte på fylkesbiblioteket for å få hjelp til å sette i gang arbeidet. Den ansatte på fylkesbiblioteket sørget for at dette ble ordnet ved hjelp av kultursjef og opplæringsdirektør. Grunnen til at vi gikk den veien, var at det var viktig for oss at planen var forankret i Opplæringsavdelingen. Vi fikk

raskt etablert en skrivegruppe og satte i gang arbeidet. Underveis i skriveprosessen kom det en bestilling fra opplæringsavdelingen om at de ønsket at planen skulle handle om både skolebibliotek og ikt. Vi var da allerede godt i gang med å skrive planen. Som en følge av den endrede bestillingen fra opplæringsavdelingen måtte vi nå omdefinere planen helt. Vi måtte inngå en del kompromisser, men for oss var det viktig at planen ble skrevet og vedtatt.

Kvalitetsmeldingen

Samtidig som jeg holdt på med strategiplanen, fikk jeg satt i gang nettverket mitt for å sørge for at skolebibliotek kom inn i elevundersøkelsen. Dette ordnet seg ganske kjapt. Ved hjelp av lobbyvirksomhet sammen de andre fagforeningene kom det et kapittel om skolebibliotek inn i Kvalitetsmeldingen 2016. Kvalitetsmeldingen er et av de viktigste dokumentene

for den videregående skolen, fordi den sier noe om hvordan skolene skal jobbe det neste året.

Her er noen utvalgte utdrag fra Kvalitetsmeldingen 2016 som handler om skolebibliotek.

"Skolebibliotekene i videregående skole skal være en pedagogisk støttefunksjon for skolens ansatte og elever. Bibliotekenes ansatte er noen av de få ansatte som betjener alle elevene, og som ikke gir elevene vurdering, men bidrar til å skape et trygt og godt læringsmiljø for elevene. Bibliotekarene har ansvar for å undervise i kildebruk, presentere litteratur, undervise i databaser, stimulere til økt leselyst, hjelpe lærere å finne tilpassede tekster til bruk i undervisningen, og være digitale veiledere. Biblioteket er dermed også en medspiller for å øke elevenes grunnleggende ferdigheter." ... "Som en del av oppfølgingen av

denne strategiplanen, vil spørsmål om skolebibliotek bli inkludert i elevundersøkelsen fra 2016/2017." (Rogaland fylkeskommune 2016 s. 19).

Kvalitetsmeldingen ble vedtatt. I den er det også dokumentert at det skulle stilles spørsmål om skolebibliotek i elevundersøkelsen. I år er Bibliotekarforbundet fra første møte blitt involvert i å skrive kvalitetsmeldingen.

Opplæringsavdeling uten bibliotekkompetanse

Etter hvert kom strategiplanen ut på høring. Da valgte Utdanningsforbundet og jeg å samarbeide om høringssvarene våre. Jeg hadde med meg innspillene som kom fra medlemmene i Bibliotekarforbundet i møte med Utdanningsforbundet. Utdanningsforbundet var interessert i å høre hvordan våre medlemmer tenkte, slik at de på en god måte kunne støtte ►

- oss. Lektorlaget og Fagforbundet valgte å sende inn beskjed til Opplæringsavdelingen om at de støttet høringssvaret til Bibliotekarforbundet. Jeg vil her dele punkt fra et av høringssvarene vi sendte inn. Vi hadde to høringsrunder. Her har jeg sakset ut høringsvaret fra Bibliotekarforbundet i høringsrunde 2:

"IKT har i Opplæringsavdelingen flere representanter som ivaretar deres interesser og har kompetanse på deres fagfelt. Dette er ikke tilfellet for skolebibliotekarene. Vi mener derfor at bibliotekarene tilsvarende bør ha en bibliotekfaglig representant med bibliotekarutdanning direkte plassert i Opplæringsavdelingen, slik at vi har en direkte kontakt inn i avdelingen vi hører til i. Skolebibliotek hører til, inn under Opplæringsavdelingen og ikke hos Kulturavdelingen. Kulturavdelingen sitt fagfelt er folkebibliotek, som er ganske forskjellig fra et skolebibliotek. Vi driver et faglig spesialbibliotek for skolene og skal anerkjennes for det. Dersom opplæringsavdelingen mener at IKT og Skolebibliotek skal være likeverdige i planen, mener Bibliotekarforbundet at dette bør følges opp på alle nivåer. Det vil si at dersom fagforum IKT skal ha en direkte kanal som ivaretar sine interesser inn i opplæringsavdelingen, bør skolebibliotekarene ha det samme."

Strukturell ubalanse

Begge gangene fikk vi beskjed om at skrivegruppen ikke hadde mandat til å gjøre noe med den strukturelle ubalansen. Men for Utdanningsforbundet og meg var dette et strategisk grep.

I høringsvaret har vi fått frem at skolebibliotekarene ikke er fornøyd med ressursene og ressursfordelingen i opplæringsavdelingen. Derfor ble opplæringsavdelingen nødt til å skrive noe om dette i den politiske saken, i forbindelse med at strategiplanen skulle vedtas.

I den politiske saken ble blant annet følgende skrevet:

"Skolebibliotekfaglig ressurser i opplæringsavdelingen.

Noen parter mener at til tross for at avdelingen har ansvar for skolebibliotek, så er det for lite ressurser i avdelingen til det skolebibliotekfaglige arbeidet. Dette er et viktig innspill, og fylkesrådmannen ønsker å se nærmere på

ressurser og samarbeid mellom opplæringsavdelingen og kulturavdelingen."

(Rogaland fylkeskommune 2017)

Før planen skulle vedtas, hadde jeg møte med en politiker i opplæringsutvalget, for å diskutere planen. Jeg valgte å ha med meg Utdanningsforbundet og Lektorlaget på møtet, for å vise at Bibliotekarforbundet ikke sto alene.

Dette ble vedtatt:

Planen ble enstemmig vedtatt etter at både Høyre og Arbeiderpartiet kom med tilleggspunkter til rådmannens tilråding til vedtak:

Vedtak:

- Sak om strategi for en felles utvikling av IKT og bibliotekstjenestene i skolen tas til orientering. (Rådmannen)*
- Strategi for en felles utvikling av IKT og bibliotekstjenestene i skolen 2017-2025 vedtas. (Rådmannen)*
- Opplæringsutvalget ber om en orienteringsak om arbeidet etter strategiplanen ved endt skoleår 17/18. For opplæringsutvalget er det viktig med et klart fokus på det bibliotekfaglige og ber derfor om at det særlig orienteres om hvordan det bibliotekfaglige ivaretas og koordineres fra sentraladministrasjonen. (Simon Næsse, AP)*
- Strategien revideres om fire år. (Kenneth Austrått, H)*

(Rogaland Fylkeskommune 2017)

Grunnlag å jobbe videre på

Fagforeningene er godt fornøyd med dette vedtaket. Vedtaket gir klar beskjed til opplæringsavdelingen om at opplæringsutvalget ser skolebibliotekenes situasjon. Som vil si at skolebibliotekarene mangler en kontaktperson i opplæringsavdelingen med kompetanse til å følge dem opp. Dette gir oss grunnlag å jobbe videre på, og kanskje på sikt få opprettet en skolebibliotekfaglig stilling i opplæringsavdelingen, der skolebibliotekene hører hjemme.

Her kommer et lite utdrag fra planen:

"Strategi for en felles utvikling av IKT og bibliotekstjenestene i skolen 2017-2025.

Målet med strategiplanen er å bidra til økt læring hos elevene gjennom å sikre en likeverdig og kvalitetsmessig

god tilgang til bibliotek, IKT-ressurser og veiledning for alle elever og ansatte ved de videregående skolene i Rogaland fylkeskommune. Strategiplanen skal tydeliggjøre skolebibliotekarenes og IKT-personalets rolle som ressurs i utviklingen av gode læringsmiljø, den digitale skolen og den informasjonskompetente elev."

(Rogaland Fylkeskommune 2017)

Ingen ble overtallige

Som et resultat av denne prosessen og arbeidet med planen, har ingen medlemmer av Bibliotekarforbundet blitt overtallige, eller mistet jobben. Flere skoler har begynt å gjøre endringer i måten å tenke skolebibliotek på. På flere skoler er det opprettet et samarbeid mellom IKT og skolebibliotek. I tillegg til at det også er skoler som har endret bibliotekene, eller er i gang med å gjøre endringer som en følge av planen.

Litteraturliste:

- Rogaland fylkeskommune (2016) Kvalitetsmelding videregående opplæring 2016. Hentet fra: [http://www.rogfk.no/Filer-og-bilder/Filer_RFK_Internett/Utdanning/Videregaaende-opplæring/Kvalitetsmeldingen-2016/\(language\)/nor-NO](http://www.rogfk.no/Filer-og-bilder/Filer_RFK_Internett/Utdanning/Videregaaende-opplæring/Kvalitetsmeldingen-2016/(language)/nor-NO)
- Rogaland fylkeskommune (2017) Møte i opplæringsutvalget 03.10.2017. Hentet fra: <http://152.93.253.15/motedag?offmoteid=410128> ■

Bibliofil er med overalt

Bibliofil i ny drakt – utvikles med nytt brukergrensesnitt tilpasset alle typer skjermer for smarttelefon, nettbrett og vanlige arbeidsstasjoner.

Bibliofil har alltid vært ledende i utviklingen av nye løsninger for bibliotekene i Norge. Dette har vi fått til bl.a. fordi vi har kreative kunder som utfordrer oss, kunder som stadig er på jakt etter løsninger som kan forenkle arbeidshverdagen. Vi lager løsninger som sparer tid og ressurser og gjør bibliotekene i stand til å gi bedre service til lånerne.

Ta med deg Bibliofil rundt i biblioteket, på bussen eller i et foreningsbesøk!

2018 byr på spenstige nye løsninger i Bibliofil.

- Glenn Karlsen Svaan Bjerkenes, 31 år, er småbarnsfar, hovedbibliotekar ved HumSam-biblioteket ved UiO, BF-tillitsvalgt ved UiO, og leder av NBFs spesialgruppe Fjernlån og Referanse.
- Nå er han foreslått valgt inn i forbundsstyret i Bibliotekarforbundet på landsmøtet i november.

Ny statsmann i BFs ledelse

Han begynte bibliotekstudiet med litteraturutdanning i bagasjen og folkebibliotek i blikket. Men praksis på UH-bibliotek ga mersmak. Han leder spesialgruppa NBF Fjernlån og Referanse. Og snart kan Bibliotekarforbundets landsmøte velge ham inn i BFs ledelse. Møt bibliotekar og småbarnsfar Glenn Karlsen Svaan Bjerkenes.

Tekst & foto:
Erling Bergan

Medlemmer fra statlig sektor er alltid representert i forbundsstyret i BF. To av sju i dag. Og valgkomiteen foreslår to nye for neste treårsperiode. Glenn er en av dem.

Han er fra Askim og hadde sin første praksisperiode i hjemkommunens folkebibliotek. Selv om han trivdes godt der, var det den andre praksisperioden på et høgskolebibliotek som ga karrieren hans retninga den har i dag. En retning som ikke lå i korta da han startet på Bislet.

- Jeg hadde nok samme motivasjon som mange andre som startet på bibliotekarutdanninga, at jeg var glad i å lese bøker, likte ro og fred og tenkte at det sikkert var en fin jobb. Jeg hadde tatt bachelorgrad i nordisk språk og litteratur ved Universitetet i Bergen tidligere og ville ha noe lignende med det, noe med

norsk språk og litteratur, og tenkte at jeg måtte ha en yrkesutdanning som førte til en jobb, ikke bare en generell humanistisk utdanning. Og da var det valget falt på bibliotekarutdanninga. Så var det egentlig underveis i utdannelsen at øynene åpnet seg for hvor mye mer det er ved denne utdanninga, at det ikke bare er bøker men mye annet rundt IT og systemer som jeg også er veldig interessert i. Jeg ble mer og mer glad i studiet etter hvert som jeg kom i gang med det.

Interessene endret seg

Glenn minner meg på at jeg gjorde et kort intervju med ham i Bibliotekaren da han startet studiet i 2010.

- Jeg håper jeg svarer det samme om motivasjonen min nå som da, sier han med et smil.

- Men interessene min forandret seg i løpet av studiet. Jeg fattet interesse for basesøk og systemer. Jeg er litt nerd på fritida og liker å holde på med IT.

Derfor fenga den delen av studiet meg. Etter første praksisperiode på Askim bibliotek, der jeg trivdes godt, fant jeg ut at jeg måtte ha en praksisperiode i et fagbibliotek også, for å se begge sider. Jeg fikk plass på læringscenteret i Pilestredet Park ved Høgskolen i Oslo og Akershus. Det var veldig gøy og lærerikt. Og da gikk interessene mine etter hvert mer i den retning. Så fikk jeg deltidsjobb der etter praksisperioden, søkte flere jobber etter studiet og fikk innpass på Universitetsbiblioteket i Oslo, der jeg har blitt værende.

- Det høres ikke ut som du angret på å ha tatt bibliotekarutdanning?

- Ikke i det hele tatt! Jeg har tatt ekstra utdanning etterpå også, 60 studiepoeng masterfag innenfor informasjonsvitenskap. Meningen er å ta ferdig full mastergrad også. Men så jeg fikk jeg barn, og med full jobb er det lagt på is inntil videre.

- Du tar mye utdanning?

- Det er ikke uvanlig innenfor et yrke.

Jeg har møtt mange som starter yrkesutdanning i høy alder og har utdanning fra før. Det er nok mange som har gått samme vei som meg.

- Og så har du blitt tillitsvalgt for BF-medlemmene ved Universitetet i Oslo?

- Ja. BF er jo ikke så store på Universitetsbiblioteket, sammenlignet med andre organisasjoner. Det er NTL og Forskerforbundet som er de største aktørene på Universitetet, og slik er det også på UB.

Liker å ha ansvar

- Hvorfor valgte du å organisere deg i BF?

- Jeg var studentmedlem og ble værende BF-er mens jeg jaktet på fast jobb. Kanskje ikke noe aktivt valg fra min side. Men det var en forholdsvis aktiv BF-gjeng her ved UBO. De hadde faste møter og da var det hyggelig å fortsette å være med der og etter hvert ta et ansvar. Da forrige tillitsvalgte fikk lederjobb på UB og måtte gå ut av vervet for et år siden,

sa jeg meg villig til å bli tillitsvalgt. Jeg liker å ha ansvar, følge med og være med der det skjer.

- Har det vært mye arbeid med lønnsoppgjøret?

- Nja, litt nå i de lokale forhandlingene. Vi er ikke en aktiv forhandlingspart her ved UiO, det er det største forbundet innen hver hovedorganisasjon som har forhandlingsrett. Da vi var i YS, var det Parat som satt med dette. Jeg meldte krav og snakket med dem, uten å være direkte inne i forhandlingsmøtet. Med overgangen til Unio vil vi nå få et tilsvarende forhold til Forskerforbundet. Vi kommer til å jobbe for å få økt medbestemmelse.

- Er denne forhandlingsordningen kontroversiell?

- Nei, for BF-medlemmene har dette fungert bra. Det har ikke vært noen store kamper rundt dette.

- Hvordan tror du forholdet til Forskerforbundet blir?

- Det er bra at vi kan starte samarbeidet

med Forskerforbundet fra scratch. Forholdet vi hadde til Parat var noe jeg bare overtok, så det er bra å kunne starte helt på nytt med Forskerforbundet. Og så er det viktig at vi klarer å holde et tydelig skille fra Forskerforbundet, at vi ikke får lavere rang enn dem, at vi får vårt og blir hørt, at vi deltar på forhandlingsmøtene.

Naturlig hjemme i Unio

- Hvordan har BF-medlemmene på universitetsbiblioteket reagert på BF's overgang til Unio?

- Veldig positivt. BF-medlemmene hos oss synes vi hører mer naturlig hjemme blant Unio-forbundene enn hos YS. Og det er jeg også enig i. Jeg tror også det kan bli lettere å rekruttere nye medlemmer når BF er i Unio. Men når det er sagt: Det er vanskelig å få nye BF-medlemmer på UB. De store aktørene er godt representert og har stort apparat. BF's medlemmer kommer som regel fordi de er studentmedlemmer fra før av. Men ►

- ▶ sammenlignet med NTL har vi fordelene av ikke å være knyttet til LO og den partipolitiske sammenhengen de inngår i.
  - Hvilket forbund er størst på UB i Oslo?
  - Det er NTL som organiserer klart flest på UBO. Men vi har litt forskjellige yrkesgrupper hos oss. Fagreferentene som har høyere utdanning innenfor de ulike fagene vi dekker, er for det meste i Forskerforbundet. Men NTL er desidert størst blant konsulenter og bibliotekarer, selv om noen også i denne gruppen er i Forskerforbundet.

- Dette gir BF noen muligheter?
- Ja, det tror jeg. Samtidig er vi visse med å ta medlemmer fra andre. Vi informerer litt, henger opp litt oppslag her og der, viser at vi er her, uten å stjele medlemmer fra andre forbund. Det viktigste er uansett at man er medlem i en fagforening.

- Har du vært med i tilsettingsprosesser på UBO som tillitsvalgt?

- Nei, ikke ennå. Jeg er såpass ny i rollen. Vi har innstillingsråd og tilsettingsråd her, de ble nedsatt for flere år siden. Det er et mål å bli inkludert i disse rådene ved neste korsvei.

Mindre spesialisering

- Opplever dere omorganiseringer på UB?

- Ikke så mye ennå, men det kommer. Vi har ny leder på UBO, Hanne Graver Møvig, og hun varsler at det kan bli omorganiseringer. Det er i tråd med UiOs vilje. Vi ser at antall årsverk går ned. Det har det gjort en stund. Vi blir færre mennesker. Det fordrer at man må legge opp løpet på en litt annen måte enn før. Og så byttet vi system til Alma høsten 2015, noe som også gjør at man må tenke på en ny måte. Vi har endret på arbeidsoppgaver og arbeidsflyt. Men foreløpig har vi ikke hatt noen store omorganiseringer som angår den enkelte ansatte.

- Hva ser du for deg kan skje?

- Det går i retning av mindre spesialisering. Vi har vært veldig spesialisert hittil, folk har hatt én oppgave som de gjør, og gjør veldig bra. Men det går i retning av at vi blir mer fleksible for å dekke flere ulike oppgaver, at vi kan gå inn der det behøves. Når vi blir færre mennesker må vi rett og slett kunne gjøre flere forskjell-

lige arbeidsoppgaver.

- En litt original utvikling?

- Ja, det er motsatt av hva som skjer innen fagbibliotek andre steder, der flere og flere spesialiserer seg. Vi har vært veldig spesialisert her ved UBO, men nå møtes vi kanskje litt på midten? Det vil fremdeles være høy grad av spesialisering hos oss også. Vi må ha noen som jobber med faste ting, fordi vi har såpass mengder av noen oppgaver. Men det er samtidig viktig at man kan gjøre mer enn denne ene oppgaven.

En miks av kompetanser

- Har dere opplevd at bibliotekarstillinger som blir ledige lyskes ut og tilsettes med andre kvalifikasjoner?

- Vi har hatt stillinger som er lyst ut som konsulenter og rådgivere, altså ikke spesifikt som bibliotekar, og hvor de som er tilsatt ikke har vært bibliotekarutdannet.

- Har dette skapt uro?

- Nei, for de stillingene har vært retta mot såpass spesifikke ting, for eksempel markedsføring eller arrangement. Da får vi inn folk fra andre områder. Det kan være fornuftig å ha en miks av kompetanser. Det er også lyst ut bibliotekarstillinger hos oss for ikke lenge siden, så det er også noe UBO leter aktivt etter. Og jeg er ikke redd for at det blir mindre av det fremover.

- Er det populært å søke stillinger på UBO?

- Ja, det kan man trygt si. Vi har vel stort sett over hundre søkere på stillinger vi lyser ut, uansett hva slags stilling det

er. Kanskje det ikke er like lange søkerlister som på Deichmanske, men det er uansett mange.

Humsam fornyer seg

Glenn Karlsen Bjerkenes innrømmer at han er fornøyd med å ha kommet innenfor. Han jobber i første etasje i Georg Sverdrups Hus, der HumSam-biblioteket holder til. Glenn er i seksjon for publikumstjenester. Han sitter en del i skranken og betjener publikum, et par skrankevakter i uka. Men det meste av tiden jobber han i en egen tilbaketrasket sone for personalet.

Våren 2017 ble 1. etasje i HumSam-biblioteket gjenåpnet etter ombygging, og til høsten skal også underetasjen åpnes for publikum. Nå er det flere og varierte arbeidsplasser for studentene, og færre og lavere bokhyller. Det er flere rom og flere bord der man kan jobbe sammen med andre. Biblioteket har mer fokus på læringsmiljøet enn på boksamlingene. De har sendt ganske mye materiale opp til Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana.

- Det er særlig trykte tidsskrifter vi har kutta ned på, de trengs ikke like mye i dag som tidligere. Vi finner mye på nett og ellers kan vi låne inn det vi trenger.

Glenn liker både arbeidsplassen og arbeidsmiljøet. UBO framstår som en god plass å jobbe.

- Har du som tillitsvalgt måttet håndtere noen konflikter?

- Nei, det er nok en enklere jobb å være tillitsvalgt her enn på andre store bibliotek. Vi har det bra her. Vi har mange goder, som fleksitid, sommertid, betalt

HumSam-biblioteket i Georg Sverdrups Hus på Blindern er Glenn Karlsen Svaan Bjerkenes sin daglige arbeidsplass. (Foto: Erling Bergan)

lunsj. Medlemmene setter pris på dette. Så lenge vi beholder godene våre, har jeg en enkel jobb. Skulle ledelsen foreslå å kutte i dette, kan det bli annerledes.

Fjernlån og Referanse

Glenn engasjerer seg langt utenfor UBO også, som leder av "Fjernlån og Referanse", en av NBFs spesialgrupper? Han ble valgt til leder der i fjor.

- Fjernlån er et viktig og hett tema i bibliotekretser for tida. Men referansearbeid har avtatt kraftig i folkebibliotekene de siste tiårene. Er det samme utvikling i fagbibliotek?

- Referansearbeid har avtatt i UH-sektoren også. Så det er fjernlån som er det store temaet som vi snakker mest om i spesialgruppa. Men vi følger med på referansearbeid også, for eksempel "Morgendagens veileder", et prosjekt hvor de ser på hvilke referansetjenester folk har behov for framover. Prosjektet ledes av Tønsberg og Nøtterøy bibliotek, sammen med tre andre folkebibliotek og to høgskolebibliotek. Utgangspunktet er at bibliotekene mottar synkende antall referansespørsmål, og at man vet for lite om kompleksiteten i det enkelte spørsmål. Det kan være behov for å fornye bibliotekarkompetansen på referansearbeidet. Vi følger med på dette. Men det er ingen tvil om at gruppa er satt sammen med tanke på at utfordringene er størst på fjernlån.

- Det kan se ut som det fjernlåns-samarbeidende bibliotek-Norge går litt

i oppløsning for tida?

- Vi ser at dette skjer i forbindelse med systemskiftene. Flere barrierer mellom bibliotekene gjør fjernlån vanskelig. Jeg har ansvar for innlån på HumSam-biblioteket. Vi låner mye fra utlandet og opplever ikke det samme der som folkebibliotekene i Norge gjør. Men det man ser, er at flere og flere av de store aktørene stenger seg ute mens de endrer på systemene. Deichmanske, Drammensbiblioteket, og etter hvert når Bergen og flere av de andre store skal bytte system. Når de tar i bruk system som ikke har fjernlånsmoduler, vil det bli flere som går ut av samarbeidet fram til de har noe nytt. Jeg tror og håper at dette er endringer vi bare må lide oss gjennom, at det blir bra når endringene er gjennomført. Vi må ha forståelse for at storbyene ikke venter på fjernlånsmodulene, så lenge det er så mye annet som er nyttig og bra med de nye systemene. Vi må bare følge med på hvordan det går underveis og vente til det blir ferdig.

- Du har ikke inntrykk av at det er bibliotek som ønsker å trekke seg ut av fjernlåns-samarbeidet?

- Nei, inntrykket mitt er at dette er en overgangsperiode på grunn av manglende fjernlånsmoduler i de nye systemene. Disse må komme etter. Dette kan vi ikke akseptere som noen permanent tilstand. Fjernlåns-samarbeidet er lovfestet her i landet, og det er ingen tegn til at de store aktørene trekker seg ut av det. Det har vært litt motvilje fra

Glenn Karlsen Svaan Bjerkenes er en bibliotekar som gjerne tar ansvar. Nå er han på vei inn i BFs ledelse. - Jeg skal jobbe for statlig sektor og være en stemme for fagbibliotekene, sier han. (Foto: Erling Bergan)

små bibliotek, som synes fjernlånet er en belastning. Og det er en utfordring der det ikke er avtaler med budbiler i Nord-Norge, hvor alternativet er dyr postgang. Men jeg ser ingen generell motvilje mot å delta i fjernlåns-samarbeidet.

- Ser du positivt på de mange systemskiftene som skjer i bibliotekene?

- Jeg kjenner ikke til alle systemene i praksis. Men jeg regner med at de skifter fordi de nye er bedre, og at de kan snakke sammen bedre enn det som har vært tilfelle fram til nå. Overgangen til Alma og Oria er jeg positiv til. Det har vært bra på veldig mange måter. Fjernlånsmodulen i Alma/Oria var egentlig i gang hele veien. Men det har kommet utfordringer der også, med sammenkoblinger mellom folkebibliotek og Alma. Nå er det også bedre. Det er slike overganger vi må gjennom for å få noe bedre. Jeg ble kjent med BIBSYS blåskjerm i et par år før vi gikk over til Alma. Overgangen gikk fort. Alma har mange muligheter vi ikke hadde før. Det var et viktig og riktig å bytte.

Ny statsmann i BFs ledelse

Og nå skal altså Glenn også engasjere seg i BFs sentrale ledelse. Han er foreslått som medlem av forbundsstyret i tre år framover. Et viktig og krevende verv.

- Hvilke saker vil du brenne for som forbundsstyremedlem?

- Jeg kommer vel først og fremst til å jobbe for statlig sektor og for å øke BFs medlemstall på statsområdet. Det er viktig for meg å få flere medlemmer her. Ut over det ønsker jeg å være en stemme som representerer fagbibliotekene på en god måte, med problemene og utfordringene som dukker opp der.

- Er det noen faglige eller fagpolitiske spørsmål som du synes BF kunne ta mer fatt i?

- Jeg synes BF er flinke til å ta fatt i veldig mye, mer enn forventet. Det er veldig, veldig bra.

- Hvordan blir kombinasjonen med småbarn, jobb og flere verv?

- Det blir en utfordring. Men jeg regner med at det skal gå fint. ■

- En leders arbeidshverdag er "hektisk, nådeløs, variert og fragmentert", hevder Gary Yukl.
- Marit Somby bruker ham som hovedteoretiker i sin masteroppgave i "Bibliotek - styring og ledelse" ved Høgskolen i Oslo og Akershus.
- Hun tar utgangspunkt i tre hovedkategorier lederatferd: Oppgaveorientert, relasjonsorientert og endringsorientert.
- Langtidsplanlegging er vanskelig å få tid til i en hektisk arbeidshverdag, hevder Somby.

- En masteroppgave om lederutvikling i folkebiblioteksektoren

Å gå foran som et godt eksempel

Tekst:
Marit Somby,
Rådgiver ved Troms fylkesbibliotek

Du er leder for et folkebibliotek.

Lukk øynene og se for deg en helt vanlig dag på jobben. Hva gjør du?

Jeg regner med at noe av det du tenkte på var diverse samtaler mellom deg og dine ansatte, gjerne i full fart i døråpningen på kontoret ditt. Du har nok lest en del e-poster og tatt flere telefonsamtaler. Kanskje du har ledet eller deltatt på ett eller flere møter? Du har båret noen stoler, flytta på hyller, kokt kaffe til historielagets møte og hatt en eventyrstund for en gruppe fra den nærmeste barnehagen? Var det noen «branner» som måtte slukkes? Sykdomsfravær som måtte dekkes opp for? Og hvordan er det nå med langtidsplanlegginga? Fikk du lagt inn et kvarter fokus på utvikling av biblio-

tektjenestene og hvordan ditt bibliotek skal ta en aktiv rolle i lokalsamfunnet?

Kompleks hverdag

Jeg setter kanskje ting på spissen, men som hovedteoretikeren jeg har brukt i min masteroppgave i Bibliotek – styring og ledelse ved Høgskolen i Oslo og Akershus, Gary Yukl (2010) fastslår: en leders arbeidshverdag er "hektisk, nådeløs, variert og fragmentert".

Utviklingen i samfunnet og i biblioteksektoren gjør bibliotekledernes arbeidshverdag mer kompleks. Samfunnsoppdraget er bredt, og kravene til hva et bibliotek skal være og tilby har økt. Kommunereformens endringer påvirker strukturene for samhandling og ressursbruk lokalt og regionalt. Det skjer også store endringer og utvikling på det teknologiske feltet som påvirker biblioteksektoren og mange valg må foretas. Som bibliotekleder må du være

bevisst disse perspektivene og jeg tror bibliotekledere trenger å øke sin lederkompetanse for å kunne stå trygt i denne utviklingen.

I min masteroppgave har jeg jobbet ut fra en hypotese om at man som bibliotekleder i et folkebibliotek har en arbeidshverdag preget av et vidt spekter av aktiviteter, oppgaver og beslutninger som man ikke nødvendigvis er rustet for når man kommer ut i arbeidslivet. Bibliotekledere opplever en hverdag full av ulike arbeidsoppgaver og krav, og jeg har ønsket å undersøke hvordan man kan gjøre biblioteklederne bedre rustet til å møte disse utfordringene. Jeg mener at det er utfordrende å utvikle formell lederkompetanse i biblioteksektoren og at dette er et område som vi nå trenger å sette søkelyset på.

Hektiske dager

Ledelsesatferd vil si en leders faktiske

Marit Somby har skrevet masteroppgave i "Bibliotek - styring og ledelse" ved Høgskolen i Oslo og Akershus. (Foto: Erling Bergan)

aktiviteter, altså det lederen gjør og hvordan han eller hun utfører sitt ledervirke. Jeg har observert tre bibliotekledere i deres arbeidshverdag for å se på hvilke ledelsesatferder som settes i spill i arbeidshverdagen deres. Formålet har vært å identifisere hvilke lederverktøy en bibliotekleder trenger for å være trygg i sin rolle.

Man bruker tre hovedkategorier for å illustrere en leders atferd: Oppgaveorientert atferd som handler om i hvilken grad en leder definerer og strukturerer sin egen rolle. Og hvordan lederen forholder seg til de underordnede i arbeidet med å oppnå mål og hvordan de sammen kan jobbe effektivt for å oppnå resultater. Relasjonsorientert atferd handler om oppmerksomhet overfor medarbeiderne, i hvilken grad en leder oppfører seg på en vennlig og støttende måte og hvordan lederen fokuserer på samhandling. Og Endringsorientert

atferd, som har som mål å tilpasse organisasjonen til ytre krav.

Og under disse tre hovedkategoriene har teoretikere forsøkt å beskrive og konkretisere ulike lederatferder, noen av disse kategoriene som jeg har vært på jakt etter i mine observasjoner er: *Gå foran som et godt eksempel, inspirere, rose og anerkjenne, kritisere konstruktivt, utvikle kompetanse og veilede, løse kritiske problemer, klargjøre roller, få til samhandling, koordinere og planlegge og utvikle og endre.*

I en hektisk arbeidshverdag er det vanskelig å finne tid til langtidsplanlegging og målrettet arbeid. Det at ledervirksomheten er så fragmentert, påvirket av andre og av saker som kommer inn fra alle kanter som man må forholde seg til, påvirker lederens atferd og hva hun bruker tiden på. I følge Yukl er mye av en leders atferd reaktiv heller enn proaktiv. Det fins en stereotyp beskrivelse av en

leder, som en person som bruker tiden sin til å legge strategier, analysere utfordringer og utvikle planer for å løse dem, men de studiene han har undersøkt viser det motsatte.

Flesteparten av ledere bruker mest tid på den aktive aspektene ved jobben og fokuserer på spesifikk problemløsning som dukker opp i arbeidshverdagen, i stedet for å legge strategier og tenke i lengere perspektiv. De tar tak i et problem eller en utfordring når det er krise, når de har en deadline å forholde seg til eller det er forventet av noen andre at det blir gjort noe med det, ifølge forskningen Yukl (2010) viser til.

Mine bibliotekledere

Jeg opplevde det som utrolig interessant å være på besøk i disse tre bibliotekene. Jeg fikk være sammen med hver av lederne i to dager og fulgte dem i møter med sine overordnede, med sine ►

- medarbeidere og andre samarbeids-partnere. Jeg har også observert dem i andre dagligdagse situasjoner, i skran- ketjeneste, på arrangementer og i ulike samtaler de hadde i løpet av de dagene jeg var til stede.

I og med at datamaterialet mitt kun beskriver tre bibliotekledere og deres hverdag er resultatet mitt ikke egnet for de store generaliseringene, men jeg mener at jeg i mitt arbeid viser tenden- ser på hvordan det kan være å være bibliotekleder i en mellomstor kommune i Norge. Jeg vil tro at det jeg beskriver vil kunne ha overførbarhet for veldig mange ledere i folkebiblioteksektoren. Biblioteklederne jeg fulgte fikk gjennom intervjuene med dem reflektert over sin egen lederatferd og praksis. Her er noen få utsagn fra lederne som illustrerer mangfoldet i mitt materiale:

- "Veiledning er en lederoppgave"
- "Når de (mine ledere) treffer meg så skal jeg ha noe å si som de blir be- geistra for, det er mye mer effektivt"
- "Lokalsamfunnet er vår nisje – det er det vi skal være god på"
- "Du skal være vertskap for de som kommer, jeg jobber mye med dialo- gen og bruker tid på det"
- "Vi har altfor få personalmøter eller altfor mye vi skal snakke om på hvert personalmøte"
- "Jeg kan ikke sette av et kvarter for å jobbe med utvikling ... liksom"
- "(...) vi katalogiserer ikke fordi det er et fag, men fordi det skal gi verdi til befolkningen"
- "Jeg er opptatt av å bygge dem som jobber her til å bli sterke og selvstendige og ta gode avgjørelser"
- "Man er nødt til å se hele men- nesket"
- "Endring kan ta veldig lang tid hvis man skal utrede alt mulig før man «hopper uti det"

Å kjenne seg selv som leder og være en aktiv part i lokalsamfunnet

Visjonære og åpne for endringer

En "vedtatt sannhet" i biblioteksektoren er at det er vanskelig å rekruttere ledere. Hvorfor er det såpass få bibliotekarere som søker på biblioteklederstillinger? Det å gå inn i en biblioteklederstilling for første gang kan oppleves som å gå inn i en stor og skummel oppgave som

” Vi må styrke biblioteklederen i sitt faktiske virke og av å minske avstanden mellom teori- og praksis- feltet. Det burde finnes et lederutviklingsprogram for bibliotekledere som fanger opp disse behovene og som er overkommelig å gjennomføre mens man er i arbeid og som er attraktivt for kommunene å tilby til sine ledere. ”

er utfordrende å håndtere.

Det fins ingen entydig fasit på hvordan man skal være leder. Lederne påvirkes av sine omgivelser, personalgruppen, grad av autoritet, relasjonen de har til underordnede og overordnede og egen personlighet. Atferden din som leder påvirkes av ulike krav, begrensinger og valg.

Jeg har observert biblioteklederne i beslutnings- og planleggingssituasjoner og som tilretteleggere og personal- ledere. De har fortalt meg om hvordan de forholder seg til sine overordnede og om hva de tenker om å skaffe ressurser til biblioteket. Jeg har sett hvordan de synliggjør bibliotekets behov og opptrer på vegne av biblioteket og i lojalitet til brukerne og til samfunnsoppdraget. Jeg har hørt dem fortelle om hvordan de håndterer små og store kriser og problemer. De har satt ord på hvordan de søker å involvere sine ansatte og jeg har sett og hørt deres refleksjoner rundt det å være både tydelig og støt- tende og se den enkelte ansatte. Jeg har sett både frontfiguren, teamlederen og den faglige lederen i aksjon. Og fått høre om hvor vanskelig det kan være å formidle nok informasjon og til rett tid. Biblioteklederne er visjonære og åpne for endringer, de skulle bare så gjerne hatt mer tid til å jobbe langsiktig.

Et helhetlig blikk

Som leder må du kontinuerlig reflek- tere over egen lederrolle. Du bør ha en strategi for hvordan du skal utøve din ledergjerning og kunne lede et perso- nale, legge planer og forstå hva det vil si å være leder for en offentlig tjeneste. Du skal være en god leder og motivere

dine ansatte til å gjøre sitt beste. Du skal også være faglig leder og ha forståelse for institusjonen og rollen, du skal drive et bibliotek innenfor loven, ha fokus på bibliotekets samfunnsrolle og synlig- gjøre dette for interessenter og premis- sleverandører. Du skal ha et helhetlig blikk for bibliotekvirksomheten og gjøre bibliotek tjenestene synlig som ressurs i kommunen. I dette ligger å representere biblioteket og være en aktiv part for å bygge nettverk og skape partnerskap i lokalsamfunnet. Du møter krav og forventninger fra mange hold og må forholde deg til flere nivå, både internt i organisasjonen og utad for å skaffe deg og biblioteket rom for å kunne handle, gjøre avtaler og ta beslutninger.

Verktøy i lederskapet

Hvordan kan vi legge til rette for at særlig førstegangsledere har med seg noen "verktøy" inn i lederskapet som gjør det litt lettere å tørre å ta denne rollen?

Burde bibliotekarutdanningene være mer fokusert på lederskap, også i grunn- utdanningen? Jeg mener helt klart ja. Jeg vil bort fra at vi godtar at bibliotekleder- rollen er noe man skal vokse seg inn i og tror at et økt fokus på ledelse også i grunnutdanningen vil føre til at flere åpner opp for å se seg selv som en kommende leder.

For å ta den erfaringsbaserte maste- ren i Bibliotek - styring og ledelse kreves det at du har bachelorgrad i bibliotek- og informasjonsvitenskap eller tilsvarende og to års relevant yrkeserfaring, eller en annen bachelorgrad eller tilsvarende og fire års relevant yrkeserfaring, hvorav minst ett år i ledende stilling i bibliotek, på mellomnivå eller høyere. Jeg tror

at mange bibliotekledere vil "falle mellom to stoler" og kunne vise til hverken utdanning eller erfaring nok til å kunne opptas som studenter her. Kapasitet til å kunne utvikle seg som leder når ressursene er knappe spiller også inn.

Hvis bibliotekene skal være de synlige og sterke institusjonene for sine lokalsamfunn som vi ønsker må vi sette fokus på å gi biblioteklederne de verktøyene de trenger for å kunne klare det. Jeg har hatt et fokus på etter- og videreutdanning av bibliotekledere, og mener at mitt arbeid kan brukes som grunnlag i utvikling av et lederutviklingsprogram for bibliotekledere. Jeg er opptatt av at vi må styrke biblioteklederen i sitt faktiske virke og av å minske avstanden mellom teori- og praksisfeltet. Det burde finnes et lederutviklingsprogram for bibliotekledere som fanger opp disse behovene og som er overkommelig å gjennomføre mens man er i arbeid og som er attraktivt for kommunene å tilby til sine ledere.

Emner som jeg ser som viktig å kunne tilby er disse:

- Bibliotekenes samfunnsrolle og institusjonsforståelse
- Ledelse i offentlig sektor
- Praktisk og strategisk ledelse
- Personalutvikling og –ledelse
- Økonomi- og budsjettstyring
- Synliggjøring og markedsføring
- Partnerskaps- og nettverksbygging
- Prosjektutvikling
- Endringsledelse og innovasjon

Det er ingenting i veien for at man også i grunnutdanningene for bibliotekarer utvider fokuset på bibliotekledelse, det tror jeg vil styrke sektoren og gjøre rekrutteringen av ledere innen folkebiblioteksektoren litt lettere.

Henvisning

- Yukl, G. (2010). Leadership in Organizations. (7. utg.). Upper Saddle River, N. J.: Pearson Education. ■

Felles krav til regjeringen fra en samlet fagbevegelse

Unio har sammen med LO, YS og Akademikerne sendt et brev til regjeringen med krav om økt kunnskap om den norske modellen og opplæring om arbeidslivet i skolen.

- Når alle fire hovedorganisasjonene står sammen om dette, og regjeringen selv snakker om å være opptatt av den norske modellen, forventer jeg at regjeringen leser og vurderer det vi kommer med, sier Unio-leder Ragnhild Lied i en kommentar til avisa Klassekampen 12. oktober.

De fem kravene som fagbevegelsen har sendt til regjeringa er:

- En styrking av trepartssamarbeidet med flere møteplasser for politikkdrøfting.
- Nye mekanismer for å sikre et trygt arbeidsliv i en økonomi i omstilling.

- Mer forskning på den norske modellen.
- Mer kunnskap om arbeidslivet inn i skoleverket og høyere utdanning.
- Økt skattefradrag for fagforeningskontingent.

Arbeidsminister Anniken Hauglie sier at hun deler mye av situasjonsbeskrivelsen til de fire organisasjonene.

- Vi har en grunnleggende tro på trepartssamarbeidet og den norske modellen, og for oss er det derfor avgjørende å ha løpende og tett dialog med partene, skriver hun i en epost til Klassekampen. ■

Din støtte til Norwac/BF-prosjektet
Gaza Health Sciences Library:

#126863

- Kriteriene for å bli medlem i BF står i vedtektene, som avgjøres av landsmøtet hvert tredje år. BF har landsmøte 23. - 24. november i år.
- Nå har to av de største fylkeslagene i BF levert forslag til endringer i medlemskriteriene. Forslagene peker i samme retning: Krav om minimum bachelorgrad står fast, men tilleggskravet om 60 studiepoeng bibliotekfag i graden fjernes.
- Hordaland krever 3 års realkompetanse for de uten 60 stp bibliotekfag.
- Oslo krever at de uten 60 stp jobber i bibliotek eller har arbeidsoppgaver knyttet til kunnskapsorganisering eller kulturformidling.

Både Oslo BF og Hordaland BF foreslår endring i medlemskriteriene

Endringene i hvordan kompetansen til ansatte i bibliotek er satt sammen, har nå slått inn i BF. Til landsmøtet neste måned er det kommet forslag fra både Oslo BF og Hordaland BF om endring i medlemskriteriene. "Vi ønsker et forbund som er åpent for medlemmer som har bibliotekfaglig utdanning og/eller arbeider med bibliotekrelaterte oppgaver", skriver Oslo BF.

Tekst:
Erling Bergan

Begge forslagene holder fast ved kravet om minimum bachelorgrad for BF-medlemmer. Men det er kravet om at det skal være 60 bibliotekfaglige studiepoeng, i eller utenfor graden, som utfordres. Forslagene peker i samme retning, men er ikke helt like.

Dagens paragraf 2.1 lyder slik:

«For å bli medlem må en ha bachelor eller mastergrad, med minst 60 studiepoeng bibliotekfag i eller utenfor graden, eller en tilsvarende eldre utdanning, eller en tilsvarende utenlandsk utdanning.»

Hordaland BF foreslår at paragraf 2.1 i BFs vedtekter endres til:

«For å bli medlem må en ha bachelor eller mastergrad, med minst 60 studiepoeng bibliotekfag i eller utenfor graden, eller en tilsvarende eldre utdanning, eller en tilsvarende utenlandsk utdanning. Kra-

vet om minst 60 studiepoeng kan fravikes ved dokumentasjon av minimum tre års realkompetanse fra bibliotek.»

Oslo BF foreslår at paragraf 2.1 i BFs vedtekter endres til:

«Medlemskap i Bibliotekarforbundet er åpent for personer med bachelor- eller mastergrad med minst 60 studiepoeng bibliotekfag i eller utenfor graden (eller tilsvarende eldre/utenlandsk utdanning), og for personer med minimum bachelorgrad som jobber i bibliotek eller har arbeidsoppgaver knyttet til kunnskapsorganisering eller kulturformidling.»

Fra Oslo BF foreligger en fylldig begrunnelse :

«Endring av medlemskriterier

Oslo BF fremmer sak om at medlemskriteriene endres. Vi ønsker et forbund som er åpent for medlemmer som har bibliotekfaglig utdanning og / eller arbeider med bibliotekrelaterte oppgaver.

Bibliotekarforbundet er et profesjons-

forbund som stiller krav om at medlemmer skal ha bibliotekfaglig innhold i sin utdanning. I dag sier vedtektene at dette må være minimum 60 studiepoeng bibliotekfag i eller utenfor graden, eller en tilsvarende eldre utdanning, eller en tilsvarende utenlandsk utdanning.

En profesjon kjennetegnes gjerne av en felles fagutdanning, en felles etikk og et samfunnsoppdrag. Bibliotekarforbundet organiserer i dag en yrkesgruppe som svarer til denne beskrivelsen. Bibliotekarforbundet er opptatt av bibliotekpolitikk, å utøve politisk innflytelse i biblioteksaker og innholdet i utdanningen. Men Bibliotekarforbundet er også en fagforening som skal ivareta medlemmenes interesser når det kommer til lønns- og arbeidsvilkår.

BF Oslo ser at det ved mange bibliotek ansettes høyt utdannede personer uten bibliotekfaglig kompetanse. Typiske eksempler er litteraturformidlere med bakgrunn fra litteraturvitenskap, lærere i skolebibliotek, universitetsbibliotekarere (fagreferenter) og andre med informasjons- eller kulturbakgrunn. Vi mener at

Forslagene fra Oslo og Hordaland kan gi BF det samme faglige fellesskapet som mange allerede opplever på egen arbeidsplass. – Selv om kompetansen blant de ansatte på et bibliotek er ulik, er arbeidsvilkårene som oftest like og interessene sammenfallende, skriver Oslo BF i sin begrunnelse. (Foto: Colourbox)

det i mange stillinger fortsatt vil være nødvendig med bibliotekfaglig personale, men vi anerkjenner at det i noen stillinger er behov for andre kompetanser.

Selv om kompetansen blant de ansatte på et bibliotek er ulik, er arbeidsvilkårene som oftest like og interessene sammenfallende. BF Oslo mener at det ville vært bra om Bibliotekarforbundet kan være et forbund som organiserer de med likt arbeid og dermed få en sterkere innflytelse på lønns- og arbeidsvilkår.

Vi ser ingen grunn til å blande diskusjonen om medlemskriterier med kompetansekrav til stillinger. Etter vår oppfatning er det ingen grunn til at arbeidet med bibliotekfaglig kompetanse i biblioteket vil svekkes dersom vi åpner opp for medlemmer uten bibliotekfaglig utdanning men med bibliotekrelaterte oppgaver.

Å fjerne krav om bibliotekfaglige studiepoeng som medlemskriterium er et svar på tegn i tida. BF må erkjenne at andre yrkesgrupper er attraktive i bibliotek. Som følge av dette blir det flere og

flere arbeidsplasser hvor de ansattes oppgaver og vilkår er like, mens deres mulighet for organisering i BF er ulik. I mange sammenhenger er dette kunstig og unaturlig.

En endring av medlemskriteriene vil gi BF et potensial for å vokse og rekruttere, og ikke minst bevare medlemmene som vi allerede har. Mange medlemmer opplever press som eneste BF'er på arbeidsplassen. BF Oslo mener nye og mer inkluderende kriterier vil åpne for en større medlemsmasse og derav større innflytelse.

BF Oslo presiserer at dette ikke er et forslag om å nedgradere kriteriene for medlemskap; vi bør fortsatt ha et ufravikelig minimumskrav om bachelorgrad. Innholdet i bacheloren derimot, mener vi at ikke lenger skal være begrenset til bibliotekfaglig innhold, men også kunne omfatte ansatte med bibliotekrelaterte oppgaver.

For få dette til må det gjøres en endring i vedtektenes § 2 om medlemskap. BF Oslo foreslår at medlemskap i

Bibliotekarforbundet åpnes for personer med minimum bachelorgrad som jobber i bibliotek eller har arbeidsoppgaver knyttet til kunnskapsorganisering eller kulturformidling, i tillegg til personer med bibliotekfaglig utdanning.

Forslag til vedtak:

Landsmøtet endrer vedtektenes § 2.1 i tråd med BF Oslos forslag.

Ny § 2.1 lyder:

Medlemskap i Bibliotekarforbundet er åpent for personer med bachelor- eller mastergrad med minst 60 studiepoeng bibliotekfag i eller utenfor graden (eller tilsvarende eldre/utenlandsk utdanning), og for personer med minimum bachelorgrad som jobber i bibliotek eller har arbeidsoppgaver knyttet til kunnskapsorganisering eller kulturformidling.» ■

BFs innspill til utdannings- og forskningskomitéen om statsbudsjettet for 2018

Regjeringens forslag til statsbudsjett er til behandling i Stortinget, som inviterer til høring fra ulike samfunnsaktører. BF møtte utdannings- og forskningskomitéen 31. oktober. BFs innspill ble sendt inn til komiteen på forhånd.

Bibliotekarforbundet gir med dette innspill på følgende budsjettposter:

- Programkategori 07.20 Grunnopplæringa
- Programkategori 07.60 Høgre utdanning

Styrking av barn og unges språk-, lese- og skriveferdigheter

Det er viktig å sikre god språk-, lese- og skriveopplæring for alle. Å stimulere til leselyst og leseferdighet hos barn og unge er en oppgave som kontinuerlig byr på utfordringer under hele opplæringen. Regjeringen foreslår å øke tilskuddsordningen for lesestimuleringstiltak for barn og unge til nær 20 mill. kroner. I tillegg til private, frivillige og ideelle organisasjoner skal nå også kommuner og fylkeskommuner kunne søke om midler til styrking av lesestimuleringstiltak i regi av skole- og folkebibliotekene.

Bibliotekarforbundet er positivt til at tilskuddsordningen som er etablert gjennom Språkløyper – nasjonal strategi for språk, lesing og skriving (2016–2019) utvides. Men ordningen bør økes til 30 millioner for å sikre at lesestimuleringstiltakene når flest mulige når ordningen utvides til at også skole- og folkebibliotek kan søke tilskudd..

Regjeringens satsning på tidlig innsats i forhold til lesing og leselyst er positivt. I grunnopplæringa bør skolebibliotek spille en vesentlig rolle i dette arbeidet. Et skolebibliotek skal være et redskap for å støtte elevene i å nå målene som ligger i lærerplanen. Et godt skolebibliotek tilfører elevenes opplæring viktige elementer innen leseferdigheter, dybdelæring, dannelse og kritisk tenkning i et stadig voksende og komplisert verdensbilde.

I forskrift til Opplæringsloven heter det at «Skolen skal ha skolebibliotek med mindre tilgang til skolebibliotek er sikra gjennom samarbeid med andre bibli-

tek.» Skolemyndighetene har i dag ingen kvalitetskrav til skolebibliotek.

Forskning tilsier at skolebibliotek fremmer leselyst og læring. I boka *Teacher and Librarian Partnerships in Literacy Education in the 21st Century* (2017) vises det til nasjonal og internasjonal forskning om at barn og unge som leser variert skjønnlitteratur på skolebiblioteket og i klasserommet utvikler et engasjement for lesing og deler sine leseropplevelser. Studiene viser også at godt utbygde skolebibliotek og partnerskap mellom lærere og bibliotekarer er avgjørende for å utvikle en kultur for lesing i skolen.

I den svenske rapporten til Cecilia Gärdén: *Skolbibliotekets roll för elevers lärande : en forsknings- och kunskapsöversikt år 2010 – 2015* henvises det til en artikkel av Haycock (2011) hvor det kommer frem at:

«över 40 års forskning, genomförd på olika platser, på olika utbildningsnivå, i olika socioekonomiska områden, med olika forskningsfinansiärer, av olika forskare, med råge har gett oss kunskap om vilken betydelse kvalificerade skolbibliotekarier och skolbibliotek har för eleverna. Välutrustade, välfungerande skolbibliotek med kvalificerad och motiverad personal leder till kapabla och entusiastiska läsare, informationskompetenta elever och högkvalitativa samarbeten mellan lärare och bibliotekarier.»

For å kunne fremme leseglede og læring på alle trinn og for best å løfte alle elever, trengs det gode og robuste skolebibliotek. Det er dessverre ikke situasjonen i dag. For å få til dette i Norge trengs det en storstilt utbygging og utdanningspolitisk satsning på landets skolebibliotek og skolebibliotekarer.

Bibliotekarforbundet mener det er viktige å sikre den bibliotekfaglige kompetansen i skolebibliotekene. De fleste skoler har ikke fagutdannet bibliotekar. Bibliotekarforbundet mener derfor at

skoleeiere må få stimulanser til å styrke kompetansen og bemanningen i skolebibliotekene. I Sverige har regjeringen avsatt en egen pott for å øke bemanninga ved skolebibliotekene. Målet er å øke skolebibliotekenes muligheter til å støtte elevenes læring, stimulere til leselyst og fremme språkutvikling.

Denne modellen bør innføres i Norge og det bør derfor avsettes 30 millioner fra Kunnskapsdepartementets budsjett til stimuleringsmidler. Skoler med svake resultat eller spesielle utfordringer, bør kunne søke om midler fra en sentral pott til bemanningsøkning på skolebiblioteket. På denne måten vil flere skoler få mulighet til å ha et bibliotek som blir et viktig hjelpemiddel for å fremme lærelyst og leselyst.

Open Access

Regjeringen foreslår i forslaget til statsbudsjett at det settes av 12 millioner kroner til tiltak for åpen tilgang til offentlig finansiert forskning. Tiltakene skal blant annet bidra til å støtte et nasjonalt universitets- og høgskolekonsortium for innkjøp av åpne, norske tidsskrift innenfor humaniora og samfunnsfag. Bibliotekarforbundet mener det er viktig å sikre tilgang til kvalitetssikret informasjon og forskning er ikke bare for studenter og forskere, men for hele befolkningen.

Effektiviseringskutt i høyere utdanning

Regjeringen har i statsbudsjettet for 2018 igjen varslet om flate kutt i statlig sektor på 0,5 %. Bibliotekarforbundet mener effektiviseringskuttet i UH-sektoren må reverseres. Ytterligere kutt i denne sektoren vil ikke føre til effektivisering, men ramme kvaliteten på tjenesten.

Med vennlig hilsen
Margunn Haugland
Forbundsleder

BFs innspill til familie- og kulturkomitéen om statsbudsjettet for 2018

Regjeringens forslag til statsbudsjett er til behandling i Stortinget, som inviterer til høring fra ulike samfunnsaktører. BF møtte familie- og kulturkomitéen 2. november. BFs innspill ble sendt inn til komiteen på forhånd.

Bibliotekarforbundet gir med dette innspill på følgende budsjettposter:

- Programkategori 08.20 Kulturformål

Bibliotekarforbundet mener det fremlagte statsbudsjettet for 2018 er skuffende for bibliotekvirksomheten i Norge, selv om det er enkelte lyspunkt. I Sverige satser den svenske regjeringen på nasjonal bibliotekstrategi for hele biblioteksektoren med 250 øremerkede millioner årlig til utvikling av folkebibliotekene. Den norske regjeringen er langt unna en slik satsning. Øremerkede midler i en tidsavgrenset periode, betyr ikke at staten skal ta over bibliotekene eller at den kommunale forankringen blir forringet. Det er å gi et tiltrengt løft etter år med systematisk underbudsjettering slik Enger-utvalget påpekte i 2014.

Prosjektmidler/fordeling av spilleoverskuddet fra Norsk tipping

Nasjonalbiblioteket forvalter prosjekt- og utviklingsmidler som skal stimulere til

utvikling i norske folke- og fagbibliotek. Tiltakene skal ha verdi utover det enkelte bibliotek, og de skal fremme nye tilbud.

Prosjektmidler som tildeles gjennom Nasjonalbiblioteket har stor effekt på innovasjon og kompetanseutvikling i bibliotekene. Bibliotekarforbundet synes derfor det er beklagelig at det i 2017 var den en nedgang på nesten 6 % i prosjekt- og utviklingsmidlene på bibliotekfeltet. Dette samtidig som det var en økning i spilleoverskuddet på 4,6%

Bibliotekarforbundet mener at disse midlene må ha en vesentlig økning, ikke en nedgang. Den delen av spilleoverskuddet fra Norsk Tipping som settes av til dette formålet bør dobles i 2018. Dette vil gi rom for at det også kan legges inn en føring som styrker bibliotekenes rolle i integreringsarbeidet.

Tilgang til digitale medier

Folkebibliotekene er sentrale i ivaretagelsen av det norske språket ved å tilby et bredt spekter av medier på ulike plattformer. Tilgang til digitalt innhold for

innbyggerne er viktig. Både e-bøker og e-lydbøker/strømming av lydbøker er viktige medier for folkebibliotekene.

Bibliotekarforbundet mener Nasjonalbibliotek må ta et nasjonalt ansvar for å sikre at bibliotekene kan tilby tilgang til det norske språk uavhengig av medier. Bibliotekarforbundet synes det er veldig alvorlig om ikke bibliotekene sikres tilgang til e-bøker og strømming av lydbøker.

Effektiviseringskutt

Regjeringen har i statsbudsjettet for 2018 igjen varslet om flate kutt i statlig sektor på 0,5 %. Bibliotekarforbundet mener effektiviseringskuttet må reverse-res, ikke minst hos Nasjonalbiblioteket. Ytterligere kutt vil ikke føre til effektivisering, men ramme kvaliteten på tjenesten og utvikling av biblioteksektoren.

Med vennlig hilsen

*Margunn Haugland
Forbundsleder*

Dypdykk i beretninga

Bibliotekarforbundets landsmøte i november skal blant annet behandle forbundsstyrets beretning. Der fortelles historia om våre tre siste år, om hva BF har ment og gjort. Kan det være delte meninger om noe sånt?

Tekst: Erling Bergan

«Gjort er gjort, og spist er spist», sier Bamsefar i Hakkebakkeskogen, og legger til: «og heretter skal alle være venner». Spørsmålet er om denne moralen gjelder fullt ut når BFs øverste organ trer sammen neste måned.

Forbundsstyrets beretning om de siste tre årene skal drøftes på landsmøtet 23. – 24. november. De 65 delegatene fra fylkeslagene skal kunne si sin hjertens mening om hva som er ment og gjort i BF.

Men selv om beretninger ikke er folkelesning, kan det ligge nyttige lærdommer i å se kritisk på fortida. Vi har tatt et dypdykk ned i beretninga og tar opp noen biter. Muligens er det ikke noe å kommentere her. Eller kanskje det er det?

Nasjonal bibliotekstrategi

Beretningen sier: «BF var positive da strategien kom, og mente at strategien var et skritt i riktig retning for å utvikle gode bibliotekstjenester samtidig som den forplikter kulturminister og nasjonalbibliotekar i deres arbeid.»

Et poeng her kan være at strategien hadde undertittelen «Statens oppgaver og ansvar for utvikling av folkebibliotekene» og derfor må regnes som vesentlig mer begrenset enn hovedtittelen «Nasjonal bibliotekstrategi» skulle tilsi. Var BF for positive til daværende kulturminister Torhild Widvey og nasjonalbibliotekar Aslak Sira Myhre?

Daværende kulturminister Torhild Widvey kom 12. august 2015 til Drammensbiblioteket for å presentere nasjonal bibliotekstrategi, i betydningen "statens oppgaver og ansvar". Var BF for positive til planen? (Foto: Erling Bergan)

Tillitsvalgtkonferansen

Beretningen sier: «BF har fått gode tilbakemeldinger på konferansene, som må betegnes som vellykkede. Konferansen har møtt et behov blant de tillitsvalgte, og BF bør arrangere konferansen i de årene vi ikke har landsmøte.»

Et poeng her er at BF bruker mye ressurser på tillitsvalgtkonferansene og at tilbakemeldingene kommer fra de som har vært deltakere. Er øvrige medlemmer tjent med denne satsinga?

To tillitsvalgtkonferanser er arrangert i landsmøteperioden. De koster en god del, og de oppsummeres som vellykkede i beretninga, som sier at de bør arrangeres hvert år det ikke er landsmøte. Enig? (Foto: Erling Bergan)

Ledere

Beretninga sier: «Forbundsstyret har ønsket å løfte ledelse som tema i BF for å kunne gi god støtte til de medlemmene som er ledere, samt bidra til økt bevissthet omkring ledelse og lederrollen.»

Eksemplene beretninga gir på dette er de to ledersamlingene som ble arrangert i desember 2015 og september 2017. Er det samsvar mellom målsetting og tiltak her, og hvordan skal kommende periode vurderes når forslag til nytt målprogram sier at det i perioden skal være et særlig fokus på tre områder, blant dem ledere?

Kokk eller bibliotekar?

Beretninga sier: «Bibliotekarforbundet skrev kritiske innlegg om saken på biblioteknorge-lista, der vi uttrykte bekymring over en endring i rekrutteringspolitikken ved storbybibliotekene.»

Da Deichman rekrutterte til det nye barnebiblioteket Biblio på Tøyen, var det mange som reagerte på at kokk og DIY var blant kompetansene som var ønsket, mens bibliotekarutdanning ikke var nevnt. Det ble høy temperatur i den debatten. Var BF for smal og forutsigbar i forsvaret av bibliotekarprofesjonen

eller var vi ikke skarpe nok i kritikken av hypen rundt Biblio som «game changer»?

Tariffoppgjørene

Beretninga sier om hovedoppgjøret i staten i 2016: «Innenfor en ramme på 2,4 % ble partene enige om en fordeling av lønnstilleggene der 50 % ble gitt som sentrale tillegg, 50 % ble satt av til lokale forhandlinger.»

Samme år ble kommuneoppgjøret avsluttet med kun sentrale tillegg for stillinger i kapittel 4, mens stillingene i kap 3 og 5 får alt avgjort i lokale forhandlinger. Det er altså svært ulike profiler ute og går for våre medlemmer. Har BF grunn til å være mest fornøyd med statens 50/50-løsning? Eller er «alt lokalt»-løsninga for kommunesektorens spesialbibliotekarer og biblioteksjefer å foretrekke? Eller er «alt sentralt» det beste, slik bibliotekarene i KS fikk i 2016?

Ny arbeidsmiljølov

Beretninga sier: «Oppslutningen om den to timers politiske streiken og alle arrangementene rundt i landet var stor. Bibliotekarforbundet oppfordret våre medlemmer til å streike,...»

Regjeringens forslag til endringer i arbeidsmiljølova skapte frykt for flere midlertidige stillinger, mer pålagt overtid og hypigere søndagsarbeid. I januar 2015 deltok BF på den storstilte politiske streiken mot dette. Over 60 bibliotek var stengt i de to timene streiken varte. Nå er det over to år siden endringene trådte i kraft. Har arbeidslivet i disse årene utviklet seg på en slik måte at vi bør være stolte av engasjementet vi viste?

Stortinget vedtok endringer i arbeidsmiljøloven, gjeldende fra 1. juli 2015. Blant annet er det nå tillatt med midlertidig ansettelse på inntil 12 måneder.

Et godt knippe med BF-medlemmer samlet før den store demonstrasjonen til forsvar for arbeidsmiljøloven i januar 2015. Har arbeidslivet hardnet til slik vi fryktet? (Foto: Margunn Haugland)

Andre ting i beretninga?

Bamsefar i Hakkebakkeskogen ville ikke bare legge alle uoverensstemmelser bak seg og oppfordre alle til å være venner. Han utsatte også mindretallet for et press det var vanskelig å stå imot. «Så labben i været for alle som stemmer for loven», sier Bjørnen og ser strengt på Mikkell. «Nå... Mikkell...», sier Bamse autoritativt og faderlig. Mikkell gir etter for presset og sier «ja, ja, jeg får vel strekke labben i været jeg også da».

Det nærmer seg altså landsmøte blant bibliotekarene... ■

Godtgjøring for forhandling på "feil" arbeidsplass

Har du som BF-medlem forhandlet for Bibliotekarforbundet på en annen arbeidsplass enn din egen? Da kan du ha krav på godtgjøring fra BF!

Send inn protokollen til bf@bibforb.no og vi vil foreta utbetaling. Har du spørsmål, tar du kontakt med BFs sekretariat. ■

Meld inn ny lønn!

Har du fått endret lønna di i det siste? Har du fått ny lønn etter lokale forhandlinger? Eller har du kanskje også skiftet arbeidsgiver, eller fått ny epostadresse?

Alt dette vil vi gjerne at BF-medlemmer gjør på nettet. Gå inn på BFs nettsider www.bibforb.no og velg "Oppdater medlemsinformasjon" under "Medlemskap" i menyen. Da får du opp et skjema å fylle ut. Velger du yrkesstatus "Yrkesaktiv" og deretter hvilken sektor du er i, får du anledning til å fylle inn årslønn, eller lønnstrinn.

Er du tillitsvalgt, er det fint om du ber BF-medlemmene på din arbeidsplass om å gjøre det samme. Opplysningene vi har om deg, brukes på en rekke områder: Til lønnsstatistikk som tillitsvalgte kan bruke når de forbereder forhandlinger. Til adresselister for utsending av Bibliotekaren og Nyhetsbrev.

Takk for hjelpen! ■

Arendal bibliotek
-oasen i sentrum

LEDIG STILLING SOM FAGLEDER FOR ARRANGEMENTSSEKSJONEN

Da vår dyktige leder av arrangementsseksjonen går av med pensjon blir det ledig 100 % fast stilling som fagleder for arrangementsseksjonen (st. kode: 845112) ved Arendal bibliotek fra 01.06.2018. For fullstendig stillingsutlysning, se www.arendal.kommune.no

Elektronisk søknadsskjema skal benyttes.

Arbeidssted:	Arendal bibliotek
Stillingstype:	Fast stilling
Stillingsstørrelse:	100 %
Tiltredelse:	01.06.18
Søknadsfrist:	01.12.17
Kontaktperson:	Ola Eiksund
Telefon:	37 01 39 17 / 92 43 93 84
E-post:	ola.eiksund@arendal.kommune.no

Stipend til studentmedlemmer

Bibliotekarforbundet bevilger gjennom sine årlige budsjetter midler til stipend for studentmedlemmer i BF.

Stipendet skal brukes til deltakelse på konferanser og seminar innen biblioteksektoren.

Det er ingen søknadsfrist, søknader kan sendes hele året. Stipendmidler tildeles fortløpende etter vurdering. Søknader skal inneholde oversikt over alle kostnader, egenandeler og andre bidrag.

Studentstipend tildeles normalt kun til konferanser/seminarer i inneværende semester.

Forbundsstyret skal ha kortfattet rapport om hvilket utbytte man hadde av deltakelsen.

Søknad sendes til bf@bibforb.no

Har du spørsmål, ring BFs sekretariat: 48 02 09 00.

QURIA®

– utviklet for et moderne bibliotek

Velkommen til en spennende dag med fokus på fremtidens bibliotek

Vi vil gjerne invitere deg til en temadag med fokus på folkebibliotekenes fremtid i Norge. Temadagen finner sted på

Union Scene i Drammen, onsdag 22. november 2017.

09.30 - 10.00	Ankomst, kaffe og en lett frokost
10.00 - 10.15	Velkomst
10.15 - 11.00	Nasjonalbiblioteket om RDA, Autoritetsregister og Biblioteksøk
11.15 - 11.45	Digitalt er ikke ensartet – å arbeide virtuelt på et folkebibliotek
11.45 - 12.00	Skolebiblioteket som digital ressurs
12.00 - 13.00	Lunsj
13.00 - 14.30	Axiells bibliotekløsninger – status nå og for den nærmeste fremtiden
14.30 - 14.45	Kaffepause
14.45 - 15.30	Drammensbiblioteket – et bibliotek i forandring
15.45 - 17.00	Omvisning på Drammensbiblioteket

Se mer og meld deg på www.axiell.no

AXIELL

Vi skaper fremtidens biblioteksystem

Les mer på www.axiell.no

Nå kan du ta kontakt med
ditt eget forsikringskontor!

Se mer på BFs nettsider:
bibforb.no/forsikring

Bf FORSIKRING

Barn på flukt trenger din hjelp NÅ

Send **FLUKT** til **2454** og gi kr 200,-

Send **FADDER** til **2454** og gi 250,- pr. måned

Bidrag til Flyktningshjelpen kommer frem.

Under 10% av våre midler går til administrasjon. Resten kommer flyktingene til gode gjennom direkte hjelp. Flyktningshjelpen har rundt 180 ansatte i Oslo og over 4 000 ansatte totalt, de fleste lokalt ansatte som driver prosjektene i felt. Les mer på fadder.flyktningshjelpen.no

FLYKTINGHJELPEN
NORWEGIAN REFUGEE COUNCIL

NRC

De flykter for livet over Middelhavet

SEND SMS **FLUKT**
TIL **2272** (200 kr)

Stipend for BF-medlemmer

Bibliotekarforbundet bevilger gjennom sine årlige budsjetter midler til stipend.

Stipendet skal bidra til faglig utvikling for BFs medlemmer og kan gjelde etter- og videreutdanning, kurs, aktiv deltakelse på arrangement, studieturer, studieopphold, hospitering, prosjekt, m.m.

Det er kun medlemmer av BF som kan søke stipend. Medlemmer i statssektoren oppfordres spesielt til å søke.

Det er ingen søknadsfrist, søknader kan sendes hele året. Stipendmidler tildeles fortløpende etter vurdering. Søknader skal inneholde oversikt over alle kostnader, egenandeler og andre bidrag.

Etter at stipendet er brukt, skal søkeren sende BF en kortfattet rapport om hva som er gjort og hvordan midlene er brukt. Skrivning av artikkel til Bibliotekaren/Del din kunnskap kan være en del av gjenytelsen for tildelt stipend.

Søknad sendes til bf@bibforb.no

Bibliotekarforbundet

Sekretariatet

Forbundsleder: Margunn Haugland
Kontorleder: Petter Bruce
Rådgiver: Hege Berggrav Johnsen
Rådgiver: Kieth Lau Andersen
Redaktør: Erling Bergan

Postadresse: Bibliotekarforbundet
Postboks 431 Sentrum,
0103 Oslo

Besøksadresse: Øvre Vollgt 11,
Oslo

Telefon: 48 02 09 00
E-post: bf@bibforb.no
Nettside: www.bibforb.no
Facebook: /Bibliotekarene
Twitter: @Bibliotekarene

Forbundsstyret

Leder
Margunn Haugland
Mobil: 99 01 44 19
E-post: margunn.haugland@bibforb.no

Nestleder
Veronicha Angell Bergli, Finnmark fylkesbibliotek
Mobil: 97 61 68 88
Epost: veronicha.angell.bergli@ffk.no

Styremedlemmer
Monica Skybakmoen, Elverum bibliotek
Randi Egge Svendsen, Moss bibliotek
Monica Roos, Universitetet i Bergen
Anne Husøy, Fræna folkebibliotek
Kjell Erik Johnsen, Høgskolen i Østfold

Varamedlemmer
Linda Rasten, Vestby bibliotek
Irene Eikefjord, Universitet i Bergen
Kari Angelsen, Bodin videregående skole, Bodø
Jan Egil Holter-Wilhelmsen, Horten bibliotek
Marthe Rislå Torkildsen, Kristiansand folkebibliotek

Fylkeslag

Finnmark
Jorunn Irene Johansen
Loppa folkebibliotek
Telefon: 91 59 65 70
E-post: finnmark@bibforb.no

Troms
Astrid Johanna Sømhovd (kontaktperson)
Universitetsbiblioteket i Tromsø
Telefon: 93 46 46 50
Epost: troms@bibforb.no

Nordland
Cecilie Odding
Narvik videregående skole
Telefon: 90 09 53 58
E-post: nordland@bibforb.no

Trøndelag
Morten Olsen Haugen
Fylkesbiblioteket i Nord-Trøndelag
Telefon: 41 51 76 33
Epost: trondelag@bibforb.no

Møre og Romsdal
Claus Christian Hansen
Sunndal folkebibliotek
Telefon: 94 19 49 63
E-post: moreogromsdal@bibforb.no

Sogn og Fjordane
Anja Angelskår Mjelde
Sogn og Fjordane fylkesbibliotek
Telefon: 99 25 73 56
Epost: sognogfjordane@bibforb.no

Hordaland
Ritha Helland
Bergen offentlige bibliotek
Telefon: 41 58 11 74
E-post: hordaland@bibforb.no

Rogaland
Linda Johnsen
Universitetsbiblioteket i Stavanger
Telefon: 94 13 62 77
Epost: rogaland@bibforb.no

Agder
Sigrid Nesland
Åmli bibliotek
Telefon: 95 73 51 50
E-post: agder@bibforb.no

Telemark
Kari Moldvær
Porsgrunn bibliotek
Telefon: 93 21 58 41
E-post: telemark@bibforb.no

Vestfold
Susanne Birgitte Bolstad
Larvik bibliotek
Telefon: 95 12 28 66
E-post: vestfold@bibforb.no

Buskerud
Jannicke Røglar
Buskerud fylkesbibliotek
Telefon: 99 01 42 88
E-post: buskerud@bibforb.no

Hedmark og Oppland
Vegard Gundersen
Lillehammer bibliotek
Telefon: 97 75 02 68
Epost: hedmarkogoppland@bibforb.no

Østfold
Vegard Krog Petersen
Sarpsborg bibliotek
Telefon: 95 88 88 42
E-post: ostfold@bibforb.no

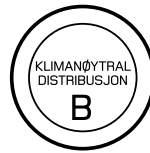
Akershus
Helene Nyen
Asker bibliotek
Telefon: 99 01 15 32
E-post: akershus@bibforb.no

Oslo
Sondre Molteberg Dalen
Høgskolen i Oslo og Akershus
Telefon: 94 48 90 38
E-post: oslo@bibforb.no

Innmelding og endring av medlemsopplysninger : www.bibforb.no

Du melder deg inn i Bibliotekarforbundet på våre nettsider www.bibforb.no. Ferdig utdannede bibliotekarer må sende dokumentasjon på bibliotekarutdanning som vedlegg. Trenger du hjelp? Ta kontakt med Petter Bruce i BF's sekretariat: tlf 48 02 09 00 eller bf@bibforb.no.

Returadresse:
Bibliotekarforbundet
Postboks 431 Sentrum
0103 Oslo

Et tydelig målprogram?

Landsmøtet i november skal gi retning på BFs arbeid de neste tre årene. Selv om dagens målprogram ikke har møtt så mange motforestillinger de siste tre årene, har forbundsstyret foreslått et nytt målprogram med noen endringer. Og disse endringene fører nok heller ikke til så mye diskusjon.

Spiller målprogrammet noen rolle i BFs arbeid? Til hverdags har det ikke all verdens betydning. Dessuten er retningsangivelsene ofte for generelle og vage til at det er noe å ta stilling til. Når forslaget til målprogrammet for eksempel slår fast at "Bibliotekarforbundet mener at bibliotekarkompetanse er viktig i dagens og framtidens samfunn", er det vanskelig å se hva en eventuell alternativ retningsangivelse skulle være. Det måtte være eventuell manglende forståelse for at bibliotekarkompetanse var viktig også i *fortidens samfunn*. Men den diskusjonen ville ikke pekt framover, for å si det sånn.

Når forslaget til målprogram slår fast at BF skal arbeide for "å sikre rammene for et godt arbeidsmiljø på bibliotekarenes arbeidsplasser", er det også litt vanskelig å si hvilket annet mål BF kunne hatt på det området.

Men for all del, det er også formuleringer i målprogrammet som har noe meningsbærende i seg og fortjener debatt.

Målprogrammet tar ikke stilling til bibliotekpolitiske spørsmål. Forslaget til nytt program sier at BF skal arbeide for «å være tydelig i den bibliotekpolitiske debatten og sette bibliotekfaglige saker på dagsorden.» Forbundsstyret har heller ikke signalisert at de vil fremme noen bibliotekpolitiske uttalelser på landsmøtet i november.

Dette må vel tolkes som at forbundsstyret vil ha frie hender til å ta stilling til bibliotekpolitiske stridsspørsmål mellom landsmøtene, fordi de treårsperioden er for lang til å standpunkt i bibliotekpolitikken. Eller et tegn på at det er få bibliotekpolitiske saker å ta stilling for tida?

Spørsmålet om bibliotekarers kompetanse i samfunnet er omtalt på flere måter, med et ikke overraskende hovedbudskap: at bi-

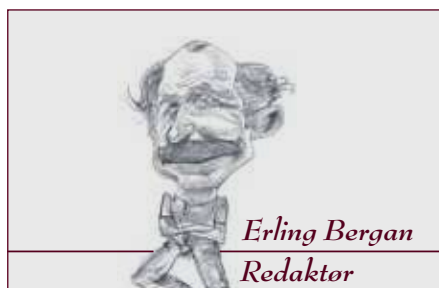
liotekarkompetanse er viktig, at samfunnet burde etterspørre slik kompetanse mer, og at BF har som målsetting at dette skal skje.

En vesentlig endring kan det imidlertid ligge i omtalen av bibliotekarkompetanse i grunnskolen. I dagens målprogram står det at BF skal «sikre bibliotekarkompetanse i grunnskolen», noe som må regnes som et ganske hårete mål i seg selv. Det er tross alt mellom 2500 og 3000 grunnskoler i Norge, hvorav de fleste nok må regnes å være uten bibliotekarkompetanse.

I forslag til nytt målprogram kan det imidlertid se ut til at lista er lagt enda høyere. I kapittelet om å sikre bruk av bibliotekarenes kompetanse i samfunnet heter det at BF vil arbeide for «Fagutdannede bibliotekarer i alle sektorer, herunder: [...] bibliotekarkompetanse inn i grunnskolen.»

Et spørsmål som kan reises er om dette målet skal nås gjennom en dramatisk økning i studieplasser på bibliotekarutdanningene i Oslo og Tromsø? Eller om skolebibliotekarutdanningen ved Universitetet i Agder skal mangedoble kapasiteten sin? Eller om kompetansen skal komme inn gjennom samarbeid med det lokale folkebiblioteket, som da må forventes å utvide årsverkene de har til disposisjon?

Men forslaget til nytt målprogram sier ikke noe om at BF skal arbeide for å utvide utdanningskapasiteten på noen av de bibliotekfaglige studietilbudene. Da er det naturlig å spørre hvordan formuleringen om «fagutdannede bibliotekarer i alle sektorer, herunder: [...] bibliotekarkompetanse inn i grunnskolen» er tenkt løst? ■

Sitatet

"Critical librarianship should create bonds of solidarity, keep ideas flowing, encourage thoughtful discussion, promote informed decisions and foster committed action."

Den argentinske bibliotekaren og forskeren Edgardo Civallero i artikkelen "Why critical librarianship is important for LIS", på bloggen til Progressive Librarians Guild 7. august 2017.